

Samrådsredogörelse

Detaljplan för gymnasium i CIK, Särsta 3:397 med flera i Knivsta kommun och Uppsala län

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Yttranden	4
Myndigheter	4
Brandkåren Attunda	4
Polisen	6
Norrvatten	6
Länsstyrelsen	6
Lantmäteriet	7
Roslagsvatten	8
Trafikverket	9
Region Uppsala	9
Företag	10
Vattenfall eldistribution AB	10
Avslutning	12
Sammanfattning av ändringar efter samråd	12
Kommunförvaltningens ställningstagande	12

Inledning

Detaljplanen har varit på samråd under tiden 25 februari 2026 – 25 mars 2026. Handlingarna har under denna tid funnits uppsatta i Knivsta kommunhus samt varit tillgängliga på kommunens hemsida. Samrådsutskick har även gjorts enligt upprättad fastighetsförteckning och övriga parter som bedöms beröras. Totalt har nio yttranden inkommit, varav fyra är utan erinran och fem med synpunkter. Samtliga skriftliga yttranden finns i sin helhet tillgängliga på Samhällsbyggnadskontoret i Knivsta kommun. Nedan, i tabell 1, följer en sammanställning av inkomna yttranden.

Tabell 1: Sammanställning över inkomna yttranden, samt datum som yttrandet inkommit. De synpunkter som ej bedöms som tillgodosedda redovisas även.

Sammanställning över inkomna yttranden	Utan erinran	Med synpunkter	Ej tillgodosedda synpunkter
Myndigheter			
Brandkåren Attunda		2026-02-25	
Polisen		2026-02-25	
Norrvatten	2026-02-26		
Länsstyrelsen	2026-03-16		
Lantmäteriet		2026-03-20	
Roslagsvatten		2026-03-20	
Trafikverket		2026-03-23	
Region Uppsala	2026-03-25		
Företag			
Vattenfall eldistribution	2026-03-17		

Samrådsredogörelsen behandlar inkomna yttranden från berörda sakägare, myndigheter, förvaltningar med flera i enlighet med 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (PBL). Även de synpunkter som inkommer från allmänheten behandlas. Synpunkterna finns listade nedan med yttrandena beskrivna i sin helhet.

Yttranden

Myndigheter

Brandkåren Attunda

Bakgrund

Brandkåren Attunda har tillfrågats av Plan- och geodataenheten i Knivsta kommun om ett yttrande avseende rubricerat ärende. Brandkåren Attunda har ej tidigare tagit ställning till föreslagen plan.

Följande handlingar har varit underlag för vårt yttrande:

- Planbeskrivning 2026-02-18 Granskning Knivsta kommun
- Riskutlåtande 2025-11-17 Granskning Knivsta kommun

Yttrandet behandlar hantering av olycksrisker samt möjlighet till räddningsinsatser. Olycksrisker samt möjlighet till räddningsinsats ska beaktas i planprocessen för att tillgodose krav på hänsyn till människors hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

Riskhänsyn

Yttrande till planens hantering av olycksrisker redogörs för under rubrik för respektive olycksrisk nedan.

Transporter av farligt gods

Brandkåren Attunda har övergripande studerat Riskutlåtandet för transporter av farligt gods och planens hänsyn till riskerna. Brandkåren Attunda har följande att yttra:

- Uppsala läns riktlinjer uppger markanvändning i grön zon om 50-150 meter.

Riskbedömningen anger att CIK finns på ett avstånd om 50-60 meter från spår, beroende på räkning innan eller efter spårutbyggnad. Brandkåren Attunda undrar om man har räknat med hela markanvändningen, så som rekreationsutrymmen, samlingsplatser etc. utomhus för gymnasieskolan, då detta skulle gå in under begreppet ”markanvändning”. Om området närmare än 40 meter från spår ska användas för skola, behöver åtgärder vidtas för att säkerställa personskyddet?

Översvämning och skyfall

Enligt plan- och bygglagen åligger det kommunen att utreda markens lämplighet utifrån bland annat risken för översvämning. I detaljplanen ska det vara klarlagt om markanvändningen är lämplig utifrån geotekniska aspekter.

Brandkåren Attunda ser att en klimatfaktor om 1,25 har använts i dagvattenutredningen.

Brandkåren Attunda vill upplysa om rapporten Stockholmsregn 2024 (Stockholms stad, 2024-10-29) som anger att skyfallsutredningar om minst 50 års nederbördshändelser bör bland annat ha en klimatkfaktor om 1,40. Brandkåren Attunda förstår att denna rapport ej är vida spridd, men anser ändå att informationen kan vara av intresse för projektering inom det aktuella området.

Suicidrisk

Då detaljplanen behandlar gymnasieskola som befinner sig i närhet av trafikerat spårområde anser Brandkåren Attunda att suicidprevention bör tas i beaktande i planförslaget.

Åtgärder kan innefatta:

- Hög avskiljande barriär med överklättringsskydd mot järnvägen.
- Vegetationsbarriär för att förhindra visuell och fysisk tillgänglighet.
- God belysning av område mellan skola och järnväg.
- Rörelsesensorer.

Räddningstjänstens insats

Yttrande nedan syftar till att säkerställa möjlighet till räddningsinsatser med tillfredsställande säkerhet.

Åtkomlighet för räddningstjänstens fordon

Åtkomligheten för räddningstjänstens fordon bedöms ha hanterats i planen.

Brandvattenförsörjning

Planhandlingarna behandlar inte brandvatten, men Brandkåren Attunda kan se att brandpost finns i gata utanför huvudentré.

Förvaltningens kommentar

Yttrande noteras.

Gällande avstånd från järnvägen så är det 50-60 meter mellan byggnaden och järnvägsspåren. Det kommer vara möjligt att anordna friyta som är på längre avstånd än 40 meter. Om det ska anordnas inom närmre avstånd så hanteras detta i bygglovsskedet.

Förvaltningen noterar upplysningen om rapporten Stockholmsregn 2024 och användandet av klimatkfaktor 1,4 i skyfallsutredningar.

Gällande suicidrisk så är de föreslagna åtgärderna ingenting som kan hanteras i detaljplaneskedet utan mer i ett genomförandeskede. Synpunkten skickas därmed vidare till berörd enhet.

Polisen

Från och med den 1 juli 2023 gäller lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Denna lag innebär att kommuner nu är lagligt skyldiga att arbeta aktivt och samordnat med brottsförebyggande åtgärder, vilket även innefattar nybyggnationer och stadsplanering.

Situationell brottsprevention: Vid nybyggnation/ombyggnad handlar det ofta om situationell brottsprevention, det vill säga om att genom fysisk utformning av miljöer minska möjligheterna att begå brott och öka tryggheten.

Jag hittar inte att ni någonstans benämner brottsförebyggande åtgärder eller situationell brottsprevention. Under rubriken ”Risker för människors hälsa och säkerhet” pratar ni om buller och risker för olyckor men inget om förhindrande/försvårande av brott. Med tanke på omvärldsläget och nationella exempel i närtid känns det angeläget att ta detta i beaktande vid denna typ av ombyggnation till en skola. Allt ifrån en situationellt brottspreventionstänk till tex inrymning/utrymning. Lokalpolisområde önskar att planerna kompletteras med ovanstående.

Förvaltningens kommentar

Planbeskrivningen har uppdaterats med ett avsnitt om brottsförebyggande åtgärder.

Norrvatten

Norrvattens ledningar berörs inte av ärendet och vi har därmed inga synpunkter.

Förvaltningens kommentar

Yttrande noteras.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanen överensstämmer med översiktsplanen.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Förvaltningens kommentar

Yttrande noteras.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar har följande noterats:

Tydligare redovisning av hur befintliga planer påverkas

I planbeskrivningen finns på sidan 8 en redovisning av vilka befintliga detaljplaner som finns inom planområdet. För att underlätta förståelsen för de som inte är insatta i hur systemet med detaljplaner fungerar bör det även framgå vad som sker med gällande detaljplaner som berörs av planarbetet. För en befintlig detaljplan där endast en del av området berörs av ett planförslag kan detta till exempel beskrivas genom en text i stil med "Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet."

Risker med kombination av enskild och allmän kvartersmark

Det förekommer i planen en kombination av så kallad allmän kvartersmark (kvartersmark för annat än enskilt bebyggande) och enskild kvartersmark inom planområdet. Användningen gymnasium och vuxenutbildning betraktas i de flesta fall som allmän kvartersmark och till sådan mark hör inlösenregler. Enligt 6 kap. 13 § PBL har kommunen rätt att lösa sådan mark som ska användas för annat än enskilt bebyggande, om användningen för det avsedda ändamålet inte kan anses säkerställd. Markägaren kan även begära att kommunen löser in sådan mark enligt 14 kap. 14 § PBL.

Att kombinera allmän och enskild kvartersmark kan leda till problem, exempelvis kan det bli så att ingen byggnad för det allmänna ändamålet byggs utan enbart för det enskilda. I så fall kan reglerna om inlösen för det allmänna ändamålet fortfarande tillämpas. I denna situation kan både fastighetsägaren och kommunen begära att kommunen ska lösa in området för det allmänna ändamålet trots att området är utbyggt för det enskilda ändamålet.

Lantmäteriet rekommenderar att kommunen så långt som möjligt skiljer enskild och allmän kvartersmark åt. Ett förslag är att specificera var den allmänna respektive den enskilda användningen gäller så att de hålls åtskilda, till exempel genom att införa 3D-redovisning i plankartan ifall den allmänna kvartersmarken och den enskilda ska gälla för olika plan i byggnaden.

Om förhållanden är sådana att kommunen ändå vill gå vidare med förslaget med en oreglerad kombination av enskild och allmän kvartersmark och gör bedömningen att eventuella problem eller risker med detta är små eller inga, så bör denna bedömning redovisas och motiveras i planbeskrivningen.

Förvaltningens kommentar

Planhandlingarna har uppdaterats med en beskrivning av vad som sker med gällande detaljplaner. Gällande kombinerad allmän och enskild kvartersmark så är bedömningen att detta medför små risker. Kommunen äger indirekt fastigheten

genom kommunens fastighetsbolag och det är en kommunal gymnasieskola som inrättas i byggnaden. Planbeskrivningen har uppdaterats med en bedömning gällande risker med inlösenregler.

Roslagsvatten

VA-kapacitet

Kapacitet finns i befintligt VA-nät för en gymnasieskola i CIK med det planerade antalet gymnasieelever och personal, dvs cirka 150 elever och 20 anställda.

Plankarta

Inga synpunkter.

Planbeskrivning

- Miljökvalitetsnormer, s. 10: "Detaljplanen berör inte någon av miljökvalitetsnormerna för vare sig utomhusluft, omgivningsbuller eller yt- och grundvattenförekomster". Kan förtydligas att Knivstaån berörs av planområdet, då avvattning från planområdet sker till recipienten. Den aktuella ändringen av detaljplanen gör däremot ingen skillnad för recipientens status.
- Geotekniska förhållanden, s. 11. Redaktionellt: "I den västra delen är lera något gyttjig och marken känslig för sättningar." Saknas ett n efter lera.
- Dagvatten, s. 22: I dagvattenutredningen för CIK, som togs fram 2015 av Sweco, föreslås en dagvattendamm för rening av dagvatten från planområdet. Det finns inget som tyder på att den har byggts. Hur den frågan ska hanteras framåt bör inkluderas i det fortsatta planarbetet.

Förvaltningens kommentar

Planhandlingarna har uppdaterats gällande miljökvalitetsnormer och geotekniska förhållanden.

Att dagvattendammen inte byggdes ut enligt dagvattenutredningen från 2015 i samband med byggnationen av CIK är beklagligt. Gällande detaljplan för Särsta park- och fritidsområde, del av fastighet Särsta 3:1 m.fl möjliggör dock ytor för en dagvattendamm väster om CIK inom kvartersmarken. Utbyggnaden av dagvattendamm kopplat till gällande detaljplan bedöms i första hand som en fråga att hantera mellan Kommunfastigheter och Roslagsvatten där det reds ut varför dammen inte byggdes vid genomförandet.

Aktuell detaljplanen omfattar endast kvartersmark för befintlig byggnad och syftet med detaljplanen är begränsat till att möjliggöra för gymnasieskola i befintlig byggnad. Det bidrar inte med några ökade dagvattenflöden och det är inte möjligt att med detaljplanen möjliggöra för en dagvattendamm utanför planområdet. Det kräver en omdaning av området med större omfattning än vad aktuell detaljplan innebär.

Trafikverket

Ärendet avser samråd gällande detaljplan för CIK (Knivsta Centrum för idrott och kultur) på fastigheten Särsta 3:397 i Knivsta kommun. Detaljplanens syfte är att möjliggöra för gymnasieskola i Knivsta centrum för idrott och kultur. För att göra skoländamålet flexibelt för framtida behov medger detaljplanen även vuxenutbildning. I anslutning till planområdet går Ostkustbanan vilken är utpekad riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § miljöbalken och ska därmed skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen. Ostkustbanan är även utpekad transportled för farligt gods.

Riksintressen

Trafikverket noterar att planbeskrivningen hänvisar till Trafikverkets beslut om riksintressen från år 2013. Trafikverket vill därmed informera om att riksintresseanspråken ses över löpande. Trafikverkets senaste beslut om riksintressen är från år 2024. För mer information, se Trafikverkets hemsida: Trafikverkets beslutade riksintressen – Bransch.

Projekt fyra spår Uppsala

Ostkustbanan ska få två nya spår från länsgränsen mellan Stockholm och Uppsala till söder om Bergsbrunna samt en ny station i Alsike. Lokaliseringsutredningen för projektet Fyra Spår Uppsala är klar och Trafikverket har valt alternativet befintlig. Trafikverket fortsätter nu arbetet genom att bland annat ta fram järnvägsplaner, som i detalj visar var järnvägen ska byggas och hur anläggningen ska utformas. Mer information om projektet finns på Trafikverkets hemsida: Fyra spår Uppsala – www.trafikverket.se

Detaljplanen behöver ta hänsyn till att de nya spåren kommer att byggas ut på östra sidan av befintlig järnväg. Det är därmed viktigt att kommunen tittar på framtida riktvärden när man avgör lämpligheten för gymnasieskola. Kommunen ska även vara beredd på att det vid utbyggnadstillfället kan bli en stökig miljö i området.

Förvaltningens kommentar

Detaljplanen tar hänsyn till att de nya spåren byggs ut på östra sidan av järnvägen, se avsnitt om ”risk för olyckor” och ”riksintressen” i planbeskrivningen.

Region Uppsala

Planområdet har god tillgång till kollektivtrafik vilket underlättar för eleverna och skapar goda möjligheter att ta sig till skola, fritidsaktiviteter och andra målpunkter. Samtidigt är det viktigt att utformningen av trafik och gator sker med hänsyn till barns säkerhet, så att miljön blir trygg att vistas i. Sammantaget bedöms planen skapa goda förutsättningar för en barnvänlig miljö. Trafik och samhälle ser positivt på planförslaget och har inga ytterligare synpunkter.

Förvaltningens kommentar

Yttrande noteras.

Företag

Vattenfall eldistribution AB

Vattenfall eldistribution AB har elnätanläggningar inom område och inom närområde för aktuell detaljplan bestående av 25 kV markkabel, turkos streckad linje i karta nedan, 24 kV nätstation, svart kvadrat, 0,4 kV markkabel, mörkblå streckad linje samt kabelskåp, svart rektangel. Elnätanläggningarnas läge i kartan är ungefärligt.

24 kV markkablarna är inmätta och om kommunen önskar så kan Vattenfall Eldistribution AB skicka ut dwg-fil över inmätningen.

Ny detaljplan markkabel

Ett u-område ska vid mellanspänningsnivå anges mitt över markkabeln med minst 2 meter på vardera sida om markkabelns yttersta fasar.

Inom kvartersmark ska u-området vara prickmark. Inom detta område får byggnad inte uppföras eller markanläggning t ex träd och buskar planteras.

Om växtlighet i form av träd, buskar och prydnadsväxter planteras inom ett område av 5 meter från ledningens mitt kan Vattenfall vara tvungen att flytta dessa vid en eventuell åtgärd på Vattenfalls markkabel vid t ex en driftstörning på markkabeln. Aktuella markanläggningar kan därvid skadas. Vattenfall ska i sådant fall hållas skadeslöst.

Vattenfall Eldistribution AB vill informera om följande:

Eventuell flytt/förändringar av befintliga elnätanläggningar utförs av Vattenfall Eldistribution, men bekostas av exploitören.

Offertförfrågan för ledningsflytt inom lokalnät görs via Vattenfall Eldistributions hemsida, Offertförfrågan flytt av anläggning - Vattenfall Eldistribution. Vid offertförfrågan ska samrådsyttrandet bifogas. För att underlätta handläggningen bör konfliktpunkter vara utredda och elnätanläggningar vara utsatta. Utsättning kan beställas via Ledningskollen.

Inför anslutning av ny byggnad till befintligt elnät måste beställning av offert på el-servis beställas i mycket god tid. Offert på el-serviser, både byggkraft och permanent servis, beställs via Anslutning - Vattenfall Eldistribution eller på telefon: 020-82 10 00

Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras. Se Gräv inte utan koll | Vattenfall Eldistribution

När du ska bygga, fälla träd, schakta eller spränga nära våra ledningar så glöm inte att beställa bevakning. Då är vi med på plats under arbetets gång och ser till att inga skador uppstår Beställ tjänst - Vattenfall Eldistribution

Befintliga elnätanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av genomförandet.

Någon anläggning, tex byggnad, får inte uppföras invid elnätanläggning tillhörande Vattenfall Eldistribution så att gällande säkerhetsavstånd inte hålls.

Förvaltningens kommentar

Den 24 kv markkabel som omnämns i yttrandet är förlagd utanför planområdet. Ett u-område två meter från ledningen berör inte planområdet. Det finns därmed inget behov av u-område för 24 kv markkabel i detaljplanen. Yttrandet noteras i övrigt.

Avslutning

Sammanfattning av ändringar efter samråd

- Redaktionella ändringar har gjorts i planhandlingarna med tillägg och ändringar kopplat till sakområdena miljökvalitetsnormer, brottsförebyggande åtgärder och inlösenkyldighet.

Kommunförvaltningens ställningstagande

Efter att planen kompletterats utifrån det som redovisas i samrådsredogörelsen är bedömningen att endast Roslagsvatten inte fått samtliga av sina synpunkter tillgodosedda. I övrigt har planen kompletterats i enlighet med synpunkter.